

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เวลา ๐๘.๓๐ น.

ตเมว วาจํ ภาเสยย

ยายตตานํ น ตาปเย

ปเร จ น วิหีเสยย

สา เว วาจา สุภาสิตา.

บุคคลพึงกล่าววาจาที่ไม่เป็นเหตุยังตนให้เดือดร้อน และไม่เป็เหตุเปียดเบียนผู้อื่น
วาจานั้นแล เป็นสุภาสิต.

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย สุตตนีบาต

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาสิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๕ สุภาสิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๒ สุภาสิต ห้ามอ้างอิงสุภาสิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาสิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อม
ความให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป
ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

อาทิ สิลํ ปติฏฐา จ ปมฺขํ สพฺพธมฺมานํ ศีลเป็นที่พึงเบื้องต้น เป็นมารดาของกัลยาณธรรมทั้งหลาย เป็นประมุขของธรรมทั้งปวง เพราะฉะนั้น ควรชำระศีลให้บริสุทธิ์ คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา	กल्याณานนฺจ มาตุํ ตสฺมา สิลํ วิโสธเย.	โย อิจฺเฌ ทิพฺพโกคณฺจ ปาปานิ ปริวชฺเชตฺวา ผู้ใดบริโภครัตน์ อายุ ยศ สุข อันเป็นทิพย์ ผู้นั้นพึงงดเว้น บาปทั้งหลาย แล้วประพฤติสุจริตธรรม ๓ อย่าง. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาตก มหานีบาต	ทิพฺพมายุํ ยสํ สุขํ ติวิธํ ธมฺมมาจเร.
ปฺญณฺณเจ ปุริโส กยิรา ตมฺหิ ฉนฺทํ กยิราถ ถ้าบุรุษจะพึงทำบุญ ควรทำบุญนั้นบ่อย ๆ ควรทำความพอใจ ในบุญนั้น การสั่งสมบุญนำความสุขมาให้. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท	กยิราถนํ ปฺนปฺปญํ สุโข ปฺญณฺสส อจฺจโย	กल्याณิเมว มุญฺเจยฺย โมกฺโข กल्याณียา สาธุ พึงเปล่งวาจางามเท่านั้น ไม่พึงเปล่งวาจาชั่วเลย การเปล่ง วาจางามยังประโยชน์ให้สำเร็จ คนเปล่งวาจาชั่วย่อมเดือดร้อน. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาตก เอกนีบาต	น ทิ มุญฺเจยฺย ปาปิกํ มุตฺวา ตปฺปติ ปาปิกํ.
นาตีเวลํ ปภาเสยฺย อวิกิณฺณํ มิตํ วาจํ ไม่ควรพูดจนเกินกาล ไม่ควรนิ่งเสมอไป เมื่อถึงเวลา ก็ควรพูดพอประมาณ ไม่พ่นเผื่อ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาตก มหานีบาต	น ตฺณฺหิ สพฺพทา ลียา ปตฺเต กาเล อุทฺทริเย.		